

Bijlage 5 bij hoofdstuk 8.8

NAAR EEN CANON VAN MOOIE BOEKEN

Over nut en noodzaak van canonvorming kunnen we kort zijn¹⁾: het gaat hier over de cultuuroverdrachtstaak van de school. Tot ons gemeenschappelijk culturele erfgoed behoren ook boeken.

Allereerst boeken met titels, personages en gebeurtenissen die vastliggen in ons collectief geheugen, de klassiekers dus. Boeken waarvan titel (*De laatste der Mohikanen*) of hoofpersoon (*Don Quichot*) spreekwoordelijk zijn geworden. Boeken die de eeuwen door gelezen en herlezen zijn, naverteld voor kinderen, bewerkt tot stripverhaal, toneel, opera, musical en film. Boeken die ook beeldende kunstenaars geïnspireerd hebben tot beelden en schilderijen. Kortom. Boeken uit de wereldliteratuur, in bewerking voor kinderen.

En dan zijn er natuurlijk ook oorspronkelijke kinder- en jeugdboeken uit eind 19de, begin 20ste eeuw die al de status van klassieker genieten. Buitenlandse als *Alice in wonderland* en *Alleen op de wereld*, maar ook Nederlandse als *Afke's tiental* en *De scheepsjongens van Bontekoe*.

En ten slotte, de toppers uit de hedendaagse kinderliteratuur, boeken uit de laatste vijftig jaar. Boeken die voor ons gevoel alles in zich hebben om blijvers, klassiekers te worden. In bijlage doen we een eerste voorstel tot canonvorming.

Niet alle kinderen zijn in staat deze boeken zelfstandig te lezen. Maar dat mag niet tot gevolg hebben dat ze geen toegang hebben tot dit deel van ons cultureel erfgoed. Voorlezen dus. Voorlezen op basis van een weloverwogen door het hele schoolteam gedragen voorleesbeleid

0-6 jaar

Boeke Jet en Arthur van Norden – <i>Dikkie Dik</i> *) Bruna Dick - <i>Nijntje</i> Carle Eric - <i>Rupsje Nooitgenoeg</i> Dullieu Jean – <i>Paulus en de eikelmantjes</i> *) Grimm Gebroeders - <i>Sprookjes</i> Hagen Hans/Harrie Geelen - <i>Stilte a.u.b. ik denk aan de kip</i> Hill Eric – <i>Waar is Dribbel?</i> Laan Dick – <i>De avonturen van Pinkeltje</i> Lioni Leo - <i>Blauwtje en Geeltje</i>	Löbel Arnold – <i>Alle verhalen van Kikker en Pad</i> Minarik E.H. - <i>Kleine Beer-serie</i> Perrault Charles – <i>Sprookjes van Moeder de Gans</i> Potter Beatrix - <i>Het verhaal van Pieter Konijn</i> *) Roggeveen Leonard – <i>Okkie Perpernoot</i> *) Scheepstra R. en Jan Ligthart – <i>Ot en Sien</i> Schmidt AMG – <i>Floddertje</i> Schubert Dieter – <i>Monkie</i> Schubert Ingrid – <i>Er kigt een krokodil inder mijn bed</i> *) Toon Tellegen - Velthuijs Max – <i>Kikker is verliefd</i> *) Wildsmith Brian - <i>De leeuw en de muis</i>

6-9 jaar

Abcoude Chr. Van – <i>Pietje Bell</i> Idem - <i>Kruimeltje</i> Alcott Mousa May – <i>Onder moeders vleugels</i> Andersen Hans Christian – <i>Sprookjes</i> Barry – <i>Peter Pan</i> Baum Frank L. – <i>De tovenaars van Oz</i> Biegel Paul - <i>De dwergjes van Tuil</i> Biegel Paul - <i>Het sleutelkruid</i> Burnett Francis Hodgson – <i>De kleine lord</i>	Kuijer Guus - <i>Op je kop in de prullenbak</i> Kuijer Guus - <i>Het grote boek van Madelief</i> Kuyper Sjoerd - <i>Robin en God</i> Kuyper Sjoerd - <i>De rode zwaan</i> Lagerlöf Selma – <i>Niels Holgerson's wonderbare reis</i> Leeuwen Joke van - <i>Deesje</i> Lichtveld Noni – <i>Anansi de spin weeft zich een web pm de wereld</i> Lindgren Astrid - <i>Pippi Langkous</i>

Idem – De geheime tuin Collodi Carlo – <i>De avonturen van Pinokkio</i> Dahl Roald - <i>Sjakie en de chocoladefabriek</i> Dahl Roald - <i>De heksen</i> Dahl Roald - <i>Mathilde</i> Carrol Lewis – <i>Alice in wonderland</i> Dragt Tonke – <i>De zevensprong</i> Dros Imme – <i>Annetje Lie in het holst van de nacht</i> Grahame Kenneth – <i>De wind in de wilgen</i> Hildebrand A.D. – <i>Bolke de Beer</i> *) Hofman Wim - <i>Aap en Beer</i> Hofman Wim - <i>Beer</i> Janosch - <i>Dieren zijn ook mensen</i> Kästner Erich – <i>Emiel en zijn detectives</i>	Milne A.A. - <i>De wereld van Poeh</i> Pelgrom Els – <i>Kleine Sofie en Lange Wapper</i> Travers P.L. - <i>Mary Poppins</i> Rutgers van der Loeff An – <i>Gideons reizen</i> Salten Felix - <i>Bambi</i> Schmidt AMG - <i>Pluk van de petteflet</i> Schmidt AMG - <i>Jip en Janneke</i> Spyri Johanna - <i>Heidi</i> Thijssen Theo – <i>Kees de jongen</i> Idem - <i>Jongensjaren</i> Tolkien J.R.R. – <i>De hobbit</i> Töpffer Rudolphe – <i>Reizen en avonturen van mijnheer Prikkebeen</i> Swift Jonathan – <i>Gulliver's reizen</i> Wilder Laura Ingalls – <i>Het kleine huis op de prairie</i> *)

9-12

Bakker Piet – <i>Ciske de Rat</i> Beckman Thea - <i>Kruistocht in spijkerbroek</i> Been Joh, H. – <i>Paddeltje</i> Beecher Stowe Harriet – <i>De hut van oom Tom</i> Beke Carel – <i>Pim Pandoer-serie</i> Biegel Paul - <i>Nachtverhaal</i> Bomans Godfried – <i>Erik of het klein insectenboek</i> Cervantes Saavedra Miguel de – <i>De wonderbare avonturen van ridder Don Quichot van Mancha en zijn schildknaap Sancho-Pansa</i> Dahl Roald - <i>De GVR</i> Defoe Daniel – <i>Het leven en de lotgevallen van Robinson Crusoë</i> Dickens Charles – <i>Oliver Twist</i> Diekman Miep - <i>Marijn bij de lorredraaiers</i> Dragt Tonke - <i>Brief van de Koning</i> Dragt Tonke – <i>Geheimen van het wilde woud</i> Dros Imme – <i>De reizen van de slimme man</i> Idem – <i>Odysseus, een man van verhalen</i> Idem – <i>Ilios, het verhaal van de Trojaanse oorlog</i> Ende Michael – <i>Het oneindige verhaal</i> Ende Michael - <i>Momo en de tijdspaarders</i> Fabricius Johan – <i>De scheepsjongens van Bontekoe</i> Fennimore Cooper J. – <i>De laatste der Mohikanen</i> Fitinghoff Kaura – <i>De kinderen van de grote fjeld</i> Frank Anne - <i>Het achterhuis</i> Haar ter Jaap - <i>Boris</i> Hichtum Nienke van – <i>Afke's tiental</i> Haar ter Jaap – <i>Koning Arthur</i> Jong de A.M. – <i>De wereldreis van Bulletje en Bonestaak</i> Kieviet Johan C. – <i>Uit het leven van Dik Trom</i> Kipling Rudyard – <i>Jungleboek</i> Kuyper Sjoerd - <i>De rode zwaan</i> Lee Virginia - <i>Vlinder voor Marianne</i> Lindgren Astrid - <i>De gebroeders Leeuwenhart</i>	Lindgren Astrid - <i>Ronja de roversdochter</i> Malot Hector – <i>Alleen op de wereld</i> Marxveldt Cissy van – <i>Joop ter Heul</i> May Karl – <i>Winnetou, het opperhoofd der Apachen</i> *) Moegaert Bart – <i>De schepping</i> Morpurgo Michael – <i>Oorlogspaard</i> Morpurgo Michael – <i>De ondergang van de Zanzibar</i> J. Nowee – <i>Arendsoog</i> *) Top Naeff – <i>School-idyllen</i> Preussler Otfried - <i>Meester van de zwarte molen</i> Roggeveen Leonard – <i>De ongelofelijke avonturen van Bram Vingerling</i> Pelgrom Els – <i>De kinderen van het achtste woud</i> Raspe R.E. – <i>De ongelofelijke avonturen van de Baron van Münchhausen</i> Roggeveen Leonard – <i>De ongelofelijke avonturen van Bram Vingerling</i> Roos de H. – <i>Kameleon-serie</i> Rowling J.K. - <i>Harry Potter en de steen der wijzen</i> *) Rutgers van der Loeff An – <i>De kinderkaravaan</i> Idem – <i>Lawines razen</i> Idem – <i>Rosy, dat krantenkind</i> Saint- Exupery Antoine de - <i>De kleine Prins</i> Schuil J.B. – <i>De Katjangs</i> Sewell Anne – <i>Black Beaty</i> Suttcliff Ruth – <i>Om het rood van de krijger</i> Stevenson R.L. - <i>Schateiland</i> Terlouw Jan - <i>Koning van Katoren</i> Idem – <i>Briefgeheim</i> Idem – <i>Oosterschelde, windkracht 10</i> Thijssen Theo – <i>Kees de jongen</i> Twain Mark – <i>Tom Sawyer</i> Verne Jules – <i>20.000 mijlen onder zee</i> *) Vries Anne de - <i>Bartje</i> Idem – <i>Reis door de nacht</i> Webster Jean – <i>Vadertje Langbeen</i> Zanger Jan de - <i>Ben is dood</i>
